

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๔

ป.อ. เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ มาตรา ๑๔๘ (เดิม)

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีพัฒนา มีอำนาจหน้าที่
สั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนจำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้าส่วนการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี งานเกี่ยวกับการเงิน การเบิกจ่ายเงินและ
ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา จำเลยทั้งสองจึงเป็นผู้มีหน้าที่
ในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินและหักเงินของข้าราชการ พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างขององค์การ
บริหารส่วนตำบลสามัคคีพัฒนา นอกจากนี้จำเลยทั้งสองยังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการฝากและ
ถอน ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานจ้างผู้มีสิทธิได้รับเงินโบนัสว่า หากใครไม่ยอมให้
หักเงิน จำเลยที่ ๑ ก็จะไม่อนุมัติเบิกจ่ายเงินโบนัสให้และการที่จำเลยที่ ๒ ซึ่งได้รับคำสั่งจากจำเลยที่ ๑
ให้ดำเนินการหักเงินโบนัสของพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง แจ้งในที่ประชุมแก่พนักงานจ้างว่า
หากใครไม่ยอมให้หักเงินก็จะเสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาไม่ต่ออายุสัญญาจ้างในปีต่อไปเช่นนี้
พฤติการณ์ของจำเลยทั้งสองมีลักษณะเป็นการข่มขู่หรือบังคับให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง
ต้องจ่ายออมให้หักเงินโบนัสตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นการร่วมกัน
แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ประกอบกับจำเลยทั้งสองให้
การรับสารภาพ จึงรับฟังได้ว่า จำเลยทั้งสองสองร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขู่หรือจู่
ใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแต่ตนเองหรือผู้อื่นและร่วมกันปฏิบัติหน้าที่
โดยทุจริต อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๔๗ ทั้งนี้ เมื่อการ
กระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว
ย่อมไม่ต้องปรับบทความผิดตามมาตรา ๑๔๗ ซึ่งเป็นบททั่วไป

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
สามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร มีหน้าที่ที่กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย
นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการตาม
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งหัวหน้า
ส่วนการคลัง เป็นพนักงานส่วนตำบลมีหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน
การนำส่งเงิน การฝากเงิน การตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับ
มอบหมายจากจำเลยที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
พิจารณาการจ่ายเงินตอบแทนพิเศษ (เงินโบนัส) แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างขององค์การ
บริหารส่วนตำบลสามัคคีพัฒนา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ต่อมาคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล
จังหวัดสกลนคร มีมติเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีพัฒนากำหนดเงินโบนัสแก่พนักงาน
ส่วนตำบลและพนักงานจ้าง โดยให้จ่ายเป็น ๕ เท่าของเงินเดือน จากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล

สามัคคีพัฒนา มีคำสั่งให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างได้รับโบนัสจำนวน ๓๐ คน เป็นเงิน ๘๘๗,๕๐๐ บาท เมื่อระหว่างวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ช่มชู้ใจหรือจงใจให้บุคคลใดมอบให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นและร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต โดยจำเลยที่ ๑ มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานจ้างได้รับเงินโบนัสแล้ว จำเลยที่ ๑ เรียกประชุมข้าราชการ พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างและแจ้งในที่ประชุมว่าจะหักเงินโบนัสบางส่วนจากพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างที่มีสิทธิได้รับเงินตามคำสั่งดังกล่าว โดยมอบหมายให้จำเลยที่ ๒ เป็นผู้หักเงินและรับเงิน ทั้งนี้ จำเลยทั้งสองพูดข่มขู่และจงใจเพื่อเรียกรับเงินว่า ถ้าไม่ยอมให้หักเงิน จำเลยที่ ๑ จะไม่อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินโบนัสให้ พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างจึงยินยอมตามที่ จำเลยทั้งสองพูดข่มขู่ใจและจงใจเพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับเงินโบนัส ซึ่งต่อมาจำเลยทั้งสองได้หักเงินจากพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างผู้มีสิทธิได้รับเงินโบนัสจำนวน ๒๗ คน รวมเป็นเงินจำนวน ๒๐๔,๖๐๐ บาท แล้วจำเลยทั้งสองรับเอาเงินดังกล่าวไปเป็นของตนโดยทุจริต เหตุเกิดที่ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

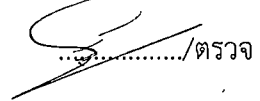
จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ

ทางพิจารณาได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจ่ายเงินโบนัสให้แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ซึ่งต่อมาคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสกลนคร มีมติเห็นชอบให้ องค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีพัฒนาจ่ายเงินโบนัสจำนวน ๕ เท่าของเงินเดือนแก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างจำนวน ๓๐ คน จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีพัฒนา มีอำนาจหน้าที่สั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนจำเลยที่ ๒ ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี งานเกี่ยวกับการเงิน การเบิกจ่ายเงินและปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา จำเลยทั้งสองจึงเป็นผู้มีหน้าที่ในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินและหักเงินของข้าราชการ พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีพัฒนา นอกจากนี้จำเลยทั้งสองยังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการฝากและถอน ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานจ้างผู้มีสิทธิได้รับเงินโบนัสว่า หากใครไม่ยอมให้หักเงิน จำเลยที่ ๑ ก็จะไม่อนุมัติเบิกจ่ายเงินโบนัสให้และการที่จำเลยที่ ๒ ซึ่งได้รับคำสั่งจากจำเลยที่ ๑ ให้ดำเนินการหักเงินโบนัสของพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง แจ้งในที่ประชุมแก่พนักงานจ้างว่า หากใครไม่ยอมให้หักเงินก็จะเสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาไม่ต่ออายุสัญญาจ้างในปีต่อไปเช่นนี้ พฤติการณ์ของจำเลยทั้งสองมีลักษณะเป็นการข่มขู่หรือบังคับให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างต้องจ่ายยอมให้หักเงินโบนัสตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นการร่วมกันแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ประกอบกับจำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ จึงรับฟังได้ว่า จำเลยทั้งสองสองร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ช่มชู้ใจหรือจงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นและร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๕๗ ทั้งนี้ เมื่อการกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว ย่อมไม่ต้องปรับบทความผิดตามมาตรา ๑๕๗ ซึ่งเป็นบททั่วไป

อนึ่งเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
อาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ.๒๕๖๐ ให้ใช้บังคับโดยมาตรา ๗ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๔๘ และให้ใช้
อัตราโทษใหม่แทน แต่กฎหมายที่แก้ไขดังกล่าวไม่เป็นคุณแก่จำเลยทั้งสอง จึงต้องใช้กฎหมายเดิมซึ่งเป็น
กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่จำเลยทั้งสอง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓

พิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม)
ประกอบมาตรา ๘๓ จำคุกคนละ ๖ ปีและปรับคนละ ๒๐,๐๐๐ บาท จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ
เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
๗๘ คงจำคุกคนละ ๓ ปีและปรับคนละ ๑๐,๐๐๐ บาท พิจารหารายงานการสืบเสาะและพินิจจำเลยทั้ง
สองแล้ว เห็นว่า หลังเกิดเหตุจำเลยทั้งสองสำนึกในการกระทำความผิดและให้พยายามบรรเทาผลร้าย
ด้วยการชดใช้เงินโบนัสที่ร่วมกันหักไว้พร้อมดอกเบี้ยคืนแก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างผู้ถูกหัก
เงินโบนัสจนพอใจ นับว่ามีเหตุอันควรปราณี ประกอบกับไม่ปรากฏว่าจำเลยทั้งสองเคยรับโทษจำคุกมา
ก่อน เห็นควรให้โอกาสกลับตัวเป็นพลเมืองดี โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา
๒๙,๓๐ ส่วนที่โจทก์มีคำขอให้ปรับโทษจำเลยทั้งสองต่อจากโทษจำคุกในคดีอื่นนั้น เห็นว่า คดีนี้ศาลรอ
การลงโทษ จึงไม่อาจปรับโทษต่อได้ ให้ยกคำขอนี้

เปรมินทร์ ย่อ

/ตรวจ